

**Kujawsko-Pomorski Zespół
Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego**

**WYNIKI
PLONOWANIA ODMIAN ROŚLIN ROLNICZYCH
W DOŚWIADCZENIACH POREJESTROWYCH
w województwie kujawsko-pomorskim**

**Groch siewny
2023**

**STACJA
DOŚWIADCZALNA
OCENY ODMIAN
w CHRZĄSTOWIE**

Chrząstowo, styczeń 2024

Przewodniczący Kujawsko-Pomorskiego Zespołu
Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego
prof. dr hab. Franciszek Rudnicki
Dyrektor SDOO w Chrząstowie
dr inż. Beata Kaliska

Stacja Koordynująca PDO w woj. kujawsko-pomorskim
Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych
Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Chrząstowie
89-100 Nakło nad Notecią
tel.: 52 385-32-28, 52 385-23-45
e-mail: sdoo@chrzastowo.coboru.gov.pl
www.chrzastowo.coboru.gov.pl

Opracowanie
dr inż. Daniel Krauklis

Redakcja merytoryczna
dr inż. Beata Kaliska

Wydawca: SDOO w Chrząstowie

Publikacja chroniona prawem wydawcy; każda reprodukcja
całości lub jej części wymaga zgody wydawcy

Groch siewny

Uwagi ogólne

W roku 2023 w województwie kujawsko-pomorskim przeprowadzono trzy doświadczenia z grochem siewnym (odmiany ogólnoużytkowe i pastewne) zlokalizowane w SDOO Chrzastowo, ZDOO Głębokie i PW Farol Falęcin. W doświadczeniach badano 15 odmian ogólnoużytkowych i 5 pastewnych.

W 2023 roku w Krajowym rejestrze znajdowało się 30 odmian grochu siewnego. Doświadczenia wykonano prawidłowo, a wyniki włączono do opracowania.

Wyniki doświadczeń

W roku 2023 w grupie odmian ogólnoużytkowych średni plon wyniósł 25,9 dt/ha i był najniższy w omawianym wieloleciu. Z odmian ogólnoużytkowych badanych w 2023 roku najwyższy plon uzyskała, badana trzy lata odmiana Kazek. Wysokim plonem wyróżniła się także badana drugi rok Orchestra (odmiana z CCA) i pierwszy rok badana odmiana Asgard. Najniższym plonem charakteryzowała się odmiana Tarchalska (badana trzy lata).

W grupie odmian pastewnych średni plon wyniósł 26,3 dt/ha i był najniższy w omawianym wieloleciu. Z odmian pastewnych najwyżej plonowały trzeci rok badane odmiany Mefisto i Hubal. Najniższy plon uzyskały odmiany Turnia i Milwa.

Tabela 1

Groch siewny. Odmiany badane. Rok zbioru: 2023

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do Krajowego rejestr	Rok włączenia do LOZ	Kod kraju pochodzenia	Uwagi	Adres hodowcy, a w przypadku odmiany zagranicznej - reprezentanta w Polsce
odmiany ogólnoużytkowe						
1	Tarchalska	2004		PL	KB SL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27 64-000 Kościan
2	Batuta	2009	2014	PL	KB SL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27 64-000 Kościan
3	Astronaute	2017	2019	FR	KB SL	Saaten-Union Polska sp. z o.o. ul. Straszewska 70 62-100 Wągrowiec
4	Olimp	2017	2018	PL	KB SL	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5 63-004 Tulce
5	Mandaryn	2019		PL	KB SL	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR Smolice 146 63-740 Kobylin
6	Nemo	2019	2023	PL	KB SL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27 64-000 Kościan
7	Grot	2020	2022	PL	KB SL	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5 63-004 Tulce
8	Kazek	2020		PL	KB SL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27 64-000 Kościan
9	Prosper	2020	2023	FR	KB SL	IGP Polska sp. z o.o. sp.k. ul. Wyspiańskiego 43 60-751 Poznań
10	Tytan	2021		PL	KB SL	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5 63-004 Tulce
11	Asgard	2023		DE	KB SL	Saaten-Union Polska sp. z o.o. ul. Straszewska 70 62-100 Wągrowiec
12	Jowisz	2023		PL	KB SL	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5 63-004 Tulce
13	SM Market	2023		PL	KB SL	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR Smolice 146 63-740 Kobylin
14	Ostinato ^{CCA/}		2023	FR	KB SL	Saaten-Union Polska sp. z o.o. ul. Straszewska 70 62-100 Wągrowiec
15	Orchestra ^{CCA/}			FR	KB SL	Saaten-Union Polska sp. z o.o. ul. Straszewska 70 62-100 Wągrowiec
odmiany pastewne						
1	Hubal	2005	2008	PL	KK LPP	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27 64-000 Kościan
2	Milwa	2005		PL	KK SL	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR Smolice 146 63-740 Kobylin
3	Turnia	2011		PL	KK SL	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5 63-004 Tulce
4	Mefisto	2019	2022	PL	KK SL	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR Smolice 146 63-740 Kobylin
5	Colin	2022		PL	KK SL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27 64-000 Kościan

CCA/ - odmiana ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych

Objaśnienia uwag:

KB - kwiaty białe

KK - kwiaty kolorowe

LPP - liście parzystopierzaste

SL - odmiana wąsolistna

Tabela 2

Groch siewny. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2023

Miejscowość	Chrzastowo	Głębokie	Fałęcin
Powiat	nakielski	inowrocławski	chełmiński
Kompleks rolniczej przydatności gleby	2	2	3
Klasa bonitacyjna gleby	II	III a	III b
pH gleby w KCl	6,1	6,3	6,3
Przedplon	burak cukrowy	jęczmień jary	burak cukrowy
Data siewu (dzień, m-c, rok)	31.03.2023	06.04.2023	05.04.2023
Obsada nasion ^{1/} (szt./m ²)	110	110	110
Data zbioru (dzień, m-c, rok)	13.07.2023	19.07.2023	21.07.2023
Nawożenie mineralne			
N (kg/ha)	30	33	30
P ₂ O ₅ (kg/ha)	33	26	20
K ₂ O (kg/ha)	66	72	60
Środki ochrony roślin			
Zaprawa nasienna (nazwa)	fungicydowa	fungicydowa	fungicydowa
Herbicyd (nazwa, dawka/ha)	Wing P 462,5 EC - 4 l Corum 502,4 SL - 1,25 l + Dash HC - 0,6 l	Wing P 462,5 EC - 3 l Corum 502,4 SL - 1,2 l + Dash HC - 0,6 l Agil-S 100 EC - 1,2 l	Command 480 EC - 0,2 l Basagran 480 SL - 2 l
Insektycyd (nazwa, dawka/ha)	Lanmos 20 SP - 0,2 kg	Decis Mega 50 EW - 0,15 l	–
Inne zabiegi (nazwa, dawka/ha)	Nitragina NuFilm Max - 0,6 l	Nitragina	Nitragina

„–” - nie stosowano

Tabela 3

Groch siewny. Plon nasion w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru: 2023

Lp.	Odmiana	Chrzastowo	Głębokie	Fałęcin
odmiany ogólnoużytkowe				
	wzorzec, dt/ha	19,9	27,3	30,6
1	Tarchalska	84	91	91
2	Batuta	89	101	94
3	Astronaute	113	104	101
4	Olimp	95	96	98
5	Mandaryn	95	101	94
6	Nemo	91	109	94
7	Grot	119	93	98
8	Kazek	120	112	109
9	Prosper	85	95	90
10	Tytan	111	98	114
11	Asgard	123	106	102
12	Jowisz	62	94	105
13	SM Market	90	94	94
14	Ostinato ^{CCA/}	101	105	109
15	Orchestra ^{CCA/}	122	101	108
odmiany pastewne				
	wzorzec, dt/ha	19,0	26,9	32,9
1	Hubal	113	106	106
2	Milwa	92	89	90
3	Turnia	76	93	91
4	Mefisto	119	110	109
5	Colin	100	103	104

wzorzec - wszystkie badane odmiany

CCA/ - odmiana ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych

Tabela 4

Groch siewny. Plon nasion (% wzorca). Lata zbioru: 2023, 2022, 2021

Lp.	Odmiana	2023	2022	2021	2022-2023	2021-2023
wzorzec, dt/ha		25,9	43,7	40,4	34,8	36,7
odmiany ogólnoużytkowe						
1	Tarchalska	89	96	94	93	94
2	Batuta	95	100	107	98	101
3	Astronaute	105	100	103	102	103
4	Olimp	97	98	100	97	99
5	Mandaryn	97	95	96	95	96
6	Nemo	98	99	100	99	99
7	Grot	101	108	106	106	106
8	Kazek	113	99	102	104	103
9	Prosper	90	104	102	99	100
10	Tytan	108	96	107	101	103
11	Asgard	109				
12	Jowisz	90				
13	SM Market	93				
14	Ostinato ^{CCA/}	105	102	105	103	104
15	Orchestra ^{CCA/}	109	103		105	
Liczba doświadczeń		3	3	3	6	9
odmiany pastewne						
wzorzec, dt/ha		26,3	44,7	40,7	35,5	37,2
1	Hubal	108	99	96	102	100
2	Milwa	90	98	98	95	96
3	Turnia	88	102	96	97	97
4	Mefisto	112	104	110	107	108
5	Colin	103	97		99	
Liczba doświadczeń		3	3	3	6	9

wzorzec - wszystkie badane odmiany

CCA/ - odmiana ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych

Tabela 5

Groch siewny. Ważniejsze cechy rolniczo-użytkowe odmian (odchylenie od wzorca).

Lata zbioru: 2023, 2021-2023

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Wyleganie			Wysokość roślin		Długość wegetacji liczba dni od siewu do:			
			koniec kwitnienia	przed zbiorem				początku kwitnienia		dojrzałości technicznej	
			skala 9°			cm		2023	2021-2023	2023	2021-2023
			2021	2023	2021-2023	2023	2021-2023				
odmiany ogólnoużytkowe											
wzorzec			8,1	7,5	7,2	60	75	64	68	93	97
1	Tarchalska	3	-0,1	-0,5	-0,2	0	-2	-2	-1	-2	-2
2	Batuta	3	-0,8	-0,2	-0,1	7	5	3	3	2	3
3	Astronaute	3	-0,1	0,2	0,6	-1	-1	-1	-1	-3	-2
4	Olimp	3	0,6	0,5	0,3	0	1	0	0	0	0
5	Mandaryn	3	1,0	-0,5	-0,2	-4	-6	0	-1	-2	-2
6	Nemo	3	0,2	-0,8	-0,5	-2	1	1	1	0	1
7	Grot	3	-1,1	-0,8	-0,7	0	0	-2	-1	0	0
8	Kazek	3	-0,8	-0,2	-0,4	3	5	1	1	0	1
9	Prosper	3	0,2	0,2	-0,2	-7	-3	-2	-1	-3	-2
10	Tytan	3	-0,1	0,2	-0,2	-2	1	1	2	2	3
11	Asgard	1		0,2		2		0		0	
12	Jowisz	1		0,5		2		2		0	
13	SM Market	1		0,5		2		2		3	
14	Ostinato ^{CCA/}	3	0,9	0,5	0,5	0	0	0	0	1	0
15	Orchestra ^{CCA/}	2		0,5		0		-2		-1	
Liczba doświadczeń			1	1	5	3	9	3	9	2	7
odmiany pastewne											
wzorzec			7,8	7,0	6,5	62	78	65	69	94	98
1	Hubal	3	-0,8	-0,7	-0,7	3	-1	1	1	-1	-1
2	Milwa	3	0,9	0,7	0,0	-12	-14	-1	-2	-1	-3
3	Turnia	3	-0,1	-1,0	-0,4	-6	-5	0	-1	-1	-1
4	Mefisto	3	0,0	0,7	0,9	6	13	1	1	2	4
5	Colin	2	0,0	0,3		8		0		1	
Liczba doświadczeń			2	1	7	3	9	3	9	2	7

cd. tabeli 5

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Długość fazy kwitnienia		Równo- mierność dojrzewania		Masa 1000 nasion		Choroby
									Fuzaryjne wędnięcie
			liczba dni		skala 9°		g		skala 9°
			2023	2021-2023	2023	2021-2023	2023	2021-2023	2021-2022
odmiany ogólnoużytkowe									
	wzorzec		9	11	7,9	7,7	240	253	7,5
1	Tarchalska	3	0	0	0,1	0,1	-6	0	-1,0
2	Batuta	3	0	0	0,1	-0,2	-8	-12	0,2
3	Astronaute	3	-1	-1	0,1	0,5	-13	-10	0,7
4	Olimp	3	1	0	-0,4	-0,1	8	10	0,0
5	Mandaryn	3	-1	-1	0,3	0,2	-3	0	-0,3
6	Nemo	3	0	1	-0,2	-0,2	14	11	0,7
7	Grot	3	1	0	0,0	-0,1	-2	3	-0,3
8	Kazek	3	0	1	0,1	0,0	18	8	-0,2
9	Prosper	3	0	0	0,1	0,3	-17	-9	0,2
10	Tytan	3	0	-1	-0,4	-0,5	22	16	0,2
11	Asgard	1	0		0,0		-2,		
12	Jowisz	1	0		-0,2		17		
13	SM Market	1	0		0,0		-19		
14	Ostinato ^{CCA/}	3	0	0	0,1	0,4	-8	-20	-0,5
15	Orchestra ^{CCA/}	2	0		0,3		2		
Liczba doświadczeń			3	9	2	5	3	9	2
odmiany pastewne									
	wzorzec		9	11	7,7	8,0	221,9	236,6	7,5
1	Hubal	3	0	-1	-0,2	-0,1	23	19	0,0
2	Milwa	3	-1	0	0,3	0,4	-11	-6	-0,3
3	Turnia	3	-1	-1	-0,4	-0,1	-24	-22	0,4
4	Mefisto	3	2	1	0,0	-0,3	23	16	0,0
5	Colin	2	1		0,3		-11		
Liczba doświadczeń			3	9	2	6	3	9	2

wzorzec - wszystkie badane odmiany

^{CCA/} - odmiana ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych

wyniki pochodzą tylko z tych lat i doświadczeń, w których wyleganie i dana choroba wystąpiła; wyższa wartość oznacza ocenę korzystniejszą